

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2017/2225 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 30. studenoga 2017.

o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 u pogledu korištenja sustavom ulaska/izlaska

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točku (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ utvrđuju se uvjeti, kriteriji i detaljna pravila za prelazak vanjskih granica država članica.
- (2) Cilj je Uredbe (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ stvaranje centraliziranog sustava za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica Unije radi kratkotrajnog boravka.
- (3) Za provedbu kontrola državljana trećih zemalja u skladu s Uredbom (EU) 2016/399, koje uključuju provjeru identiteta državljana trećih zemalja, njihovu identifikaciju, ili oboje, kao i provjeru toga je li državljanin treće zemlje premašio maksimalno trajanje dopuštenog boravka na državnom području država članica, službenici graničnog nadzora trebali bi se služiti svim raspoloživim informacijama, uključujući, kada je to potrebno, podacima iz sustava ulaska/izlaska uspostavljenog Uredbom (EU) 2017/2226 („EES”). Podaci pohranjeni u EES-u trebali bi se upotrijebiti i za provjeru toga jesu li državljani trećih zemalja koji su nositelji vize izdane za jedan ulazak ili za dva ulaska poštovali maksimalan broj dopuštenih ulazaka.
- (4) U određenim slučajevima državljani trećih zemalja moraju pružiti biometrijske podatke za potrebe granične kontrole. Uvjet ulaska za državljane trećih zemalja trebalo bi stoga izmijeniti kako bi se uključila obveza pružanja tih biometrijskih podataka. Ako državljanin treće zemlje odbije pružiti biometrijske podatke za otvaranje svojeg osobnog dosjea ili provedbu granične kontrole, trebalo bi donijeti odluku o odbijanju ulaska.

⁽¹⁾ SL C 487, 28.12.2016., str. 66.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 25. listopada 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 20. studenoga 2017.

⁽³⁾ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011 (vidjeti stranicu 20. ovog Službenog lista).

- (5) Kako bi se osigurala potpuna učinkovitost EES-a potrebna je usklađena provedba kontrola ulaska i izlaska na granicama na kojima se upotrebljava EES.
- (6) Za uspostavu EES-a potrebna je prilagodba postupaka kontrole osoba pri prelasku granica na kojima se upotrebljava EES. Posebno, cilj EES-a ukidanje je otiskivanja pečata pri ulasku i izlasku u putne isprave državljana trećih zemalja kojima je dopušten kratkotrajni boravak te njegova zamjena elektroničkim bilježenjem ulaska i izlaska izravno u EES-u. Nadalje, u postupcima granične kontrole treba uzeti u obzir interoperabilnost između EES-a i viznog informacijskog sustava (VIS) uspostavljenog Odlukom Vijeća 2004/512/EZ⁽¹⁾. Naposljetku, EES-om se otvara mogućnost uporabe novih tehnologija za putnike koji prelaze granicu radi kratkotrajnog boravka. Te prilagodbe postupaka granične kontrole trebale bi se početi primjenjivati u državama članicama koje upotrebljavaju EES na datum početka rada EES-a utvrđen u skladu s Uredbom (EU) 2017/2226.
- (7) Tijekom razdoblja od šest mjeseci nakon početka rada EES-a službenici graničnog nadzora trebali bi uzimati u obzir boravke državljana trećih zemalja na državnom području država članica tijekom šest mjeseci prije ulaska ili izlaska tako da uz podatke o ulasku/izlasku zabilježene u EES-u kontroliraju i pečate u putnim ispravama. Tom bi se mjerom trebale omogućiti potrebne provjere u slučajevima u kojima bi osobi bio dopušten kratkotrajni boravak na državnom području država članica u razdoblju od šest mjeseci prije početka rada EES-a. Usto, potrebno je utvrditi posebne odredbe za državljane trećih zemalja koji su ušli na državno područje država članica i koji iz njega još nisu izašli prije početka rada EES-a. U tim bi situacijama pri izlasku državljanina treće zemlje iz državnog područja država članica u EES-u trebalo zabilježiti i posljednji ulazak.
- (8) Uzimajući u obzir različite situacije u državama članicama i na različitim graničnim prijelazima država članica u pogledu broja državljana trećih zemalja koji prelaze granice, države članice trebale bi moći odlučiti hoće li i u kojoj mjeri primjenjivati tehnologije kao što su samoposlužni sustavi, e-vrata i sustavi automatizirane granične kontrole. Kod primjene tih tehnologija trebalo bi usklađeno provoditi kontrole ulaska i izlaska na vanjskim granicama te osigurati prikladnu razinu sigurnosti.
- (9) Usto, potrebno je utvrditi zadaće i uloge službenikâ graničnog nadzora kod primjene takvih tehnologija. U tom bi pogledu trebalo osigurati da se rezultati graničnih kontrola provedenih automatiziranim sredstvima stave na raspolaganje službenicima graničnog nadzora kako bi im se omogućilo donošenje odgovarajućih odluka. Uz navedeno potreban je nadzor putnika pri uporabi samoposlužnih sustava, e-vrata i sustava automatizirane granične kontrole kako bi se spriječilo prijevarno ponašanje i zlouporabe. Osim toga, pri provedbi nadzora službenici graničnog nadzora trebali bi obratiti posebnu pozornost na maloljetnike i biti u mogućnosti identificirati osobe kojima je potrebna zaštita.
- (10) Države članice također bi trebale moći dobrovoljno uspostaviti nacionalne programe olakšica kako bi državljanima trećih zemalja koji su prošli prethodnu provjeru omogućile da se pri ulasku koriste odstupanjima od određenih aspekata temeljitih kontrola. Ako se primjenjuju takvi nacionalni programi olakšica, trebali bi biti uspostavljeni u skladu s usklađenim modelom te bi trebalo zajamčiti prikladnu razinu sigurnosti.
- (11) Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje primjena Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾.
- (12) S obzirom na to da se cilj ove Uredbe, to jest izmjenu postojećih pravila Uredbe (EU) 2016/399, može ostvariti samo na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (13) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Uredba predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Uredbi odlučuje hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2004/512/EZ od 8. lipnja 2004. o uspostavi viznog informacijskog sustava (VIS) (SL L 213, 15.6.2004., str. 5.).

⁽²⁾ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljanju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

- (14) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2000/365/EZ ⁽¹⁾; Ujedinjena Kraljevina stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (15) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ ⁽²⁾; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (16) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽³⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ ⁽⁴⁾.
- (17) U pogledu Švicarske, ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽⁵⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ ⁽⁶⁾.
- (18) U pogledu Lihtenštajna, ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽⁷⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU ⁽⁸⁾.
- (19) U pogledu Cipra, Bugarske, Rumunjske i Hrvatske, odredbe Uredbe (EU) 2016/399 koje se odnose na EES trebale bi se primjenjivati samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 66. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2226. Slijedom toga, za one države članice koje do datuma početka rada EES-a ne ispune uvjete iz članka 66. stavka 2. te uredbe potrebno je utvrditi posebne prijelazne odredbe o otiskivanju pečata dok se te države ne povežu s EES-om. Tim prijelaznim odredbama trebalo bi osigurati da otiskivanje pečata u putne isprave ima jednak učinak kao i bilješka o ulasku/izlasku u EES-u.
- (20) Države članice koje ne budu ispunjavale uvjete iz članka 66. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2226 na datum početka rada EES-a trebale bi i dalje sustavno otiskivati pečate pri ulasku i izlasku u putne isprave državljanima trećih zemalja kojima je dopušten kratkotrajni boravak. Te države članice trebale bi provjeriti ulazni i izlazni pečat u putnoj ispravi dotičnog državljanina treće zemlje kako bi se usporedbom datuma ulaska i izlaska provjerilo je li ta osoba premašila maksimalno trajanje dopuštenog boravka na državnom području dotične države članice. S otiskivanjem pečata u putne isprave i provjerom pečata trebalo bi nastaviti sve dok se dotična država članica ne poveže s EES-om kako je navedeno u članku 66. stavku 3. Uredbe (EU) 2017/2226.
- (21) Uredbu (EU) 2016/399 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 131, 1.6.2000., str. 43.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

⁽³⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).

⁽⁵⁾ SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).

⁽⁷⁾ SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

⁽⁸⁾ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19.).

- (22) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ te je on dao mišljenje 21. rujna 2016.,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2016/399 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 2. dodaju se sljedeće točke:

- „22. ‚sustav ulaska/izlaska (EES)‘ znači sustav uspostavljen Uredbom (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća (*);
23. ‚samoposlužni sustav‘ znači automatizirani sustav kojim se provode sve ili neke granične kontrole primjenjive na određenu osobu i koji se može upotrebljavati za prethodni unos podataka u EES;
24. ‚e-vrata‘ znači infrastruktura kojom se elektronički upravlja ondje gdje se odvija stvarni prelazak vanjske granice ili unutarnje granice na kojoj nadzor još nije ukinut;
25. ‚sustav automatizirane granične kontrole‘ znači sustav kojim se omogućuje automatizirani prelazak granice i koji se sastoji od samoposlužnog sustava i e-vrata;
26. ‚potvrda vjerodostojnosti i integriteta podataka na čipu‘ znači postupak kojim se uporabom potvrda provjerava da podaci na elektroničkom mediju za pohranu (čipu) potječu od tijela koje ga je izdalo te da nisu bili izmijenjeni.

(*) Uredba (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011 (SL L 327, 9.12.2017, str. 20.).”

2. Članak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(f) da pruže biometrijske podatke, ako je to potrebno za:

- i. otvaranje osobnog dosjea u EES-u u skladu s člancima 16. i 17. Uredbe (EU) 2017/2226;
- ii. provedbu graničnih kontrola u skladu s člankom 8. stavkom 3. točkom (a) podtočkom i. i točkom (g) podtočkom i. ove Uredbe, člankom 23. stavcima 2. i 4. Uredbe (EU) 2017/2226 i, kada je to primjenjivo, člankom 18. Uredbe (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i vijeća (*).

(*) Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i vijeća od 9. srpnja 2008. o viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak (Uredba o VIS-u) (SL L 218, 13.8.2008., str. 60.).”

(b) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Razdoblje od 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana iz stavka 1. ovog članka računa se kao jedno razdoblje za države članice koje upotrebljavaju EES na temelju Uredbe (EU) 2017/2226. To razdoblje izračunava se odvojeno za svaku od država članica koje ne upotrebljavaju EES.”

3. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 6.a

Državljanima trećih zemalja čiji se podaci trebaju unijeti u EES

1. Pri ulasku i izlasku podaci o sljedećim kategorijama osoba unose se u EES u skladu s člancima 16., 17., 19. i 20. Uredbe (EU) 2017/2226:

(¹) Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

- (a) državljanima trećih zemalja kojima je dopušten kratkotrajni boravak na temelju članka 6. stavka 1. ove Uredbe;
- (b) državljanima trećih zemalja koji su članovi obitelji građanina Unije na kojeg se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ i koji nisu nositelji boravišne iskaznice u skladu s tom direktivom;
- (c) državljanima trećih zemalja:
- i. koji su članovi obitelji državljanina treće zemlje s pravom slobodnog kretanja jednakovrijednim onom građana Unije na temelju sporazuma između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i treće zemlje, s druge strane; i
 - ii. koji nisu nositelji boravišne iskaznice u skladu s Direktivom 2004/38/EZ ili boravišne dozvole u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002.
2. Podaci o državljanima trećih zemalja kojima je u skladu s člankom 14. ove Uredbe odbijen ulazak radi kratkotrajnog boravka unose se u EES u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2017/2226.
3. Podaci o sljedećim kategorijama osoba ne unose se u EES:
- (a) državljanima trećih zemalja koji su članovi obitelji građanina Unije na kojeg se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ i koji su nositelji boravišne iskaznice u skladu s tom direktivom, bez obzira na to jesu li u pratnji tog građanina Unije ili mu se pridružuju;
- (b) državljanima trećih zemalja koji su članovi obitelji državljanina treće zemlje, bez obzira na to jesu li u pratnji tog državljanina treće zemlje ili mu se pridružuju, ako:
- i. taj državljanin treće zemlje ima pravo slobodnog kretanja jednakovrijedno onom građana Unije na temelju sporazuma između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i treće zemlje, s druge strane; i
 - ii. su ti državljani trećih zemalja nositelji boravišne iskaznice u skladu s Direktivom 2004/38/EZ ili boravišne dozvole u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002;
- (c) nositeljima boravišnih dozvola iz članka 2. točke 16. koji nisu obuhvaćeni točkama (a) i (b) ovog stavka;
- (d) nositeljima viza za dugotrajni boravak;
- (e) državljanima trećih zemalja koji ostvaruju pravo na mobilnost u skladu s Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*) ili Direktivom (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća (**);
- (f) državljanima Andore, Monaka i San Marina te nositeljima putovnice koju izdaje Država Vatikanskoga Grada;
- (g) osobama ili kategorijama osoba koje su izuzete od graničnih kontrola ili koje se mogu koristiti posebnim pravilima povezanim s graničnim kontrolama, to jest:
- i. šefovima država, šefovima vlada i članovima nacionalnih vlada te njihovim supružnicima u pratnji, kao i članovima njihove službene delegacije, te vladarima i drugim visokim članovima kraljevske obitelji, u skladu s Prilogom VII. točkom 1.;
 - ii. pilotima zrakoplova i drugim članovima posade u skladu s Prilogom VII. točkom 2.;
 - iii. pomorcima u skladu s Prilogom VII. točkom 3. i pomorcima koji se na državnom području države članice nalaze samo u trenutku pristajanja njihova broda i u području luke pristajanja;
 - iv. prekograničnim radnicima u skladu s Prilogom VII. točkom 5.;
 - v. službama za spašavanje, policijskim i vatrogasnim postrojbama koje djeluju u hitnom slučaju te službenicima graničnog nadzora u skladu s Prilogom VII. točkom 7.;
 - vi. offshore radnicima u skladu s Prilogom VII. točkom 8.;
 - vii. članovima posade i putnicima brodova za kružna putovanja u skladu s Prilogom VI. točkama 3.2.1., 3.2.2. i 3.2.3.;
 - viii. osobama na izletničkom plovilu koje ne podliježu graničnim kontrolama u skladu s Prilogom VI. točkama 3.2.4., 3.2.5. i 3.2.6.;
- (h) osobama koje se mogu koristiti odstupanjima od obveze prelaska vanjskih granica samo na graničnim prijelazima i tijekom utvrđenog radnog vremena na temelju članka 5. stavka 2.;

- (i) osobama koje za prelazak granice predoče valjanu dozvolu za pogranični promet u skladu s Uredbom (EZ) br. 1931/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (**);
- (j) članovima posade putničkih i teretnih vlakova na međunarodnim linijama;
- (k) osobama koje pri prelasku granice pokažu:
 - i. valjani Dokument o pojednostavljenom željezničkom tranzitu izdan u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 693/2003 (****); ili
 - ii. valjani Dokument o pojednostavljenom tranzitu izdan u skladu s Uredbom (EZ) br. 693/2003, pod uvjetom da se nalaze u željezničkom tranzitu te se ne iskrcavaju na državnom području države članice.

(*) Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještanja unutar društva (SL L 157, 27.5.2014., str. 1.).

(**) Direktiva (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova au pair (SL L 132, 21.5.2016., str. 21.).

(***) Uredba (EZ) br. 1931/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju pravila o pograničnom prometu na vanjskim kopnenim granicama država članica te o izmjeni odredaba Schengenske konvencije (SL L 405, 30.12.2006., str. 1.).

(****) Uredba Vijeća (EZ) br. 693/2003 od 14. travnja 2003. o uspostavi posebnog Dokumenta o pojednostavljenom tranzitu (FTD), Dokumenta o pojednostavljenom željezničkom tranzitu (FRTD), izmjeni Zajedničkih konzularnih uputa, te Zajedničkog priručnika (SL L 99, 17.4.2003., str. 8.).”.

4. Članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. u točki (a) drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako putna isprava sadržava elektronički medij za pohranu (čip), vjerodostojnost i integritet podataka na čipu potvrđuju se primjenom potpunog lanca valjanih potvrda, osim ako to tehnički nije moguće ili, u slučaju da je putnu ispravu izdala treća zemlja, nije moguće zbog nedostupnosti valjanih potvrda;”

ii. u točki (b) dodaje se sljedeći podstavak:

„Za osobe čiji ulazak podliježe registraciji u EES-u na temelju članka 6.a ove Uredbe, obavlja se provjera njihova identiteta u skladu s člankom 23. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2226 i, ako je to primjenjivo, identifikacija u skladu s člankom 23. stavkom 4. te uredbe;”

(b) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. u točki (a) podtočki i. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za putovnice i putne isprave koje sadržavaju elektronički medij za pohranu (čip) provjerava se vjerodostojnost i integritet podataka na čipu, ovisno o dostupnosti valjanih potvrda.

Uz iznimku državljana trećih zemalja za koje je osobni dosje već registriran u EES-u, ako putna isprava sadržava prikaz lica zabilježen na elektroničkom mediju za pohranu (čipu) i ako se tom prikazu lica može tehnički pristupiti, ta provjera uključuje provjeru tog prikaza lica elektroničkom usporedbom tog prikaza lica s prikazom lica uživo dotičnog državljanina treće zemlje. Ako je to tehnički i pravno moguće, ta provjera može se obaviti usporedbom otisaka prstiju uzetih na licu mjesta s otiscima prstiju zabilježenima na elektroničkom mediju za pohranu (čipu);”

ii. u točki (a) podtočka iii. zamjenjuje se sljedećim:

„iii. za osobe čiji ulazak ili čije odbijanje ulaska podliježu registraciji u EES-u na temelju članka 6.a ove Uredbe, provjera njihova identiteta u skladu s člankom 23. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2226 i, ako je to primjenjivo, identifikacija u skladu s člankom 23. stavkom 4. te uredbe;”

iii. u točki (a) umeće se sljedeća podtočka:

„iii.a za osobe čiji ulazak ili čije odbijanje ulaska podliježu registraciji u EES-u na temelju članka 6.a ove Uredbe, provjera toga je li državljanin treće zemlje dosegao ili premašio maksimalno trajanje dopuštenog boravka na državnom području država članica, a za državljane trećih zemalja koji su nositelji vize izdane za jedan ulazak ili za dva ulaska, provjera toga jesu li poštovali maksimalan broj dopuštenih ulazaka ostvarivanjem uvida u EES u skladu s člankom 23. Uredbe (EU) 2017/2226;”;

iv. u točki (g) podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. provjera identiteta i državljanstva državljanina treće zemlje te vjerodostojnosti i valjanosti putne isprave za prelazak granice, među ostalim ostvarivanjem uvida u relevantne baze podataka, a osobito u:

1. SIS;

2. Interpolovu bazu podataka SLTD;

3. nacionalne baze podataka koje sadržavaju informacije o ukradenim, otuđenim, izgubljenim i poništenim putnim ispravama.

Za putovnice i putne isprave koje sadržavaju elektronički medij za pohranu (čip) provjerava se vjerodostojnost i integritet podataka na čipu, ovisno o dostupnosti valjanih potvrda.

Uz iznimku državljanina trećih zemalja za koje je osobni dosje već registriran u EES-u, ako putna isprava sadržava prikaz lica zabilježen na elektroničkom mediju za pohranu (čipu) i ako se tom prikazu lica može tehnički pristupiti, ta provjera uključuje provjeru tog prikaza lica elektroničkom usporedbom tog prikaza lica s prikazom lica uživo dotičnog državljanina treće zemlje. Ako je to tehnički i pravno moguće, ta provjera može se obaviti usporedbom otisaka prstiju uzetih na licu mjesta s otiscima prstiju zabilježenima na elektroničkom mediju za pohranu (čipu);”;

v. u točki (g) dodaju se sljedeće podtočke:

„iii. za osobe čiji izlazak podliježe registraciji u EES-u na temelju članka 6.a ove Uredbe, provjera njihova identiteta u skladu s člankom 23. stavkom 2. Uredbe 2017/2226 i, ako je to primjenjivo, identifikacija u skladu s člankom 23. stavkom 4. te uredbe;

iv. za osobe čiji izlazak podliježe registraciji u EES-u na temelju članka 6.a ove Uredbe, provjera je li državljanin treće zemlje premašio maksimalno trajanje dopuštenog boravka na državnom području država članica ostvarivanjem uvida u EES u skladu s člankom 23. stavkom 3. Uredbe (EU) 2017/2226;”;

vi. u točki (h) podtočka ii. briše se;

vii. točka i. zamjenjuje se sljedećim:

„(i) za potrebe identifikacije bilo koje osobe koja ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete za ulazak, boravak ili boravište na državnom području država članica, može se ostvariti uvid u VIS u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 767/2008, a uvid u EES može se ostvariti u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2017/2226;”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„9. Državljanima trećih zemalja obavješćuje se o maksimalnom broju dana dopuštenog boravka, pri čemu se u obzir uzima broj ulazaka i duljina boravka dopuštena na temelju vize. Te informacije pruža službenik graničnog nadzora u trenutku granične kontrole ili se to čini s pomoću opreme ugrađene na graničnom prijelazu čime se državljaninu treće zemlje omogućuje ostvarivanje uvida u mrežnu uslugu, kako je navedeno u članku 13. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2017/2226.”.

5. Umeću se sljedeći članci:

„Članak 8.a

Uporaba samoposlužnih sustava za prethodni unos podataka u EES

1. Osobe čiji prelazak granice podliježe registraciji u EES-u u skladu s člankom 6.a mogu se služiti samoposlužnim sustavima za prethodni unos u EES podataka iz stavka 4. točke (a) ovog članka pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) putna isprava sadržava elektronički medij za pohranu (čip), a vjerodostojnost i integritet podataka na čipu potvrđeni su primjenom potpunog lanca valjanih potvrda;
- (b) putna isprava sadržava prikaz lica zabilježen na elektroničkom mediju za pohranu (čipu) kojem se može tehnički pristupiti samoposlužnim sustavom radi provjere identiteta nositelja putne isprave usporedbom prikaza lica zabilježenog na elektroničkom mediju za pohranu (čipu) s prikazom lica nositelja uživo; ako je to tehnički i pravno moguće, ta provjera može se obaviti usporedbom otisaka prstiju uzetih na licu mjesta s otiscima prstiju zabilježenima na elektroničkom mediju za pohranu (čipu) putne isprave.

2. U skladu sa stavkom 1. ovog članka, samoposlužnim sustavom provjeravaju se prethodna registracija osobe u EES-u i identitet državljanina treće zemlje u skladu s člankom 23. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2226.

3. U skladu s člankom 23. stavkom 4. Uredbe (EU) 2017/2226, samoposlužnim sustavom provodi se identifikacija u skladu s člankom 27. te uredbe.

Osim toga, u skladu s člankom 23. stavkom 4. Uredbe (EU) 2017/2226, pri provedbi identifikacije u EES-u:

- (a) za državljane trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja vize za prelazak vanjskih granica, ako se pretraživanjem VIS-a s pomoću podataka iz članka 18. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 767/2008 pokaže da je osoba zabilježena u VIS-u, provjeravaju se otisci prstiju usporedbom s podacima u VIS-u u skladu s člankom 18. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 767/2008. Ako je provjera osobe u skladu sa stavkom 2. ovog članka neuspješna, podacima u VIS-u pristupa se radi identifikacije u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 767/2008;
- (b) za državljane trećih zemalja koji ne podliježu obvezi posjedovanja vize za prelazak vanjskih granica i koji nisu pronađeni u EES-u pretraživanjem u svrhu identifikacije u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2017/2226, ostvarivanje uvida u VIS provodi se u skladu s člankom 19.a Uredbe (EZ) br. 767/2008.

4. U slučaju da podaci o osobi iz stavka 1. ovog članka nisu zabilježeni u EES-u u skladu sa stavicima 2. i 3.:

- (a) državljani trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja vize za prelazak vanjskih granica prethodno putem samoposlužnog sustava unose u EES podatke navedene u članku 16. stavku 1. i članku 16. stavku 2. točkama od (c) do (f) Uredbe (EU) 2017/2226 i, ako je to relevantno, podatke navedene u članku 16. stavku 6. te uredbe, a državljani trećih zemalja koji ne podliježu obvezi posjedovanja vize za prelazak vanjskih granica prethodno putem samoposlužnog sustava unose u EES podatke navedene u članku 17. stavku 1. točkama (a), (b) i (c) te članku 16. stavku 2. točki (c) te uredbe i, ako je to relevantno, podatke navedene u članku 17. stavku 1. točki (d) te uredbe;

(b) nakon toga osoba se upućuje na službenika graničnog nadzora, koji:

- i. prethodno unosi dotične podatke u slučaju da se svi potrebni podaci nisu mogli prikupiti putem samoposlužnog sustava;
- ii. provjerava:
 - odgovara li putna isprava upotrijebljena u samoposlužnom sustavu onoj koju osoba koja se nalazi pred službenikom graničnog nadzora ima u svojem posjedu,
 - odgovara li prikaz lica dotične osobe uživo prikazu lica prikupljenom samoposlužnim sustavom, i
 - za osobe koje nemaju vizu potrebnu na temelju Uredbe (EZ) br. 539/2001, odgovaraju li otisci prstiju dotične osobe uzeti na licu mjesta otiscima prstiju prikupljenima samoposlužnim sustavom;

iii. ako je donesena odluka o odobrenju ili odbijanju ulaska, potvrđuje podatke iz točke (a) ovog stavka te unosi u EES podatke predviđene na temelju članka 16. stavka 2. točaka (a) i (b) te članka 18. stavka 6. točaka (a), (b), (c) i (d) Uredbe (EU) 2017/2226.

5. Ako operacije predviđene u stavcima 2. i 3. pokazuju da su podaci o osobi navedenoj u stavku 1. zabilježeni u EES-u, samoposlužnim sustavom procjenjuje se treba li ažurirati neke od podataka iz stavka 4. točke (a).

6. Ako se procjenom iz stavka 5. otkrije da osoba iz stavka 1. ima osobni dosje registriran u EES-u, ali da je njezine podatke potrebno ažurirati, ta osoba:

(a) ažurira podatke u EES-u njihovim prethodnim unošenjem putem samoposlužnog sustava;

(b) upućuje se na službenika graničnog nadzora koji provjerava točnost ažuriranja iz točke (a) ovog stavka i, kada je donesena odluka o odobrenju ili odbijanju ulaska, ažurira osobni dosje u skladu s člankom 14. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2226.

7. Samoposlužnim sustavima upravlja se pod nadzorom službenika graničnog nadzora koji je zadužen za otkrivanje svake neprimjerene, prijevarne ili neuobičajene uporabe samoposlužnog sustava.

Članak 8.b

Uporaba samoposlužnih sustava i e-vrata za prelazak granice osoba čiji prelazak granice podliježe registraciji u EES-u

1. Osobama čiji prelazak granice podliježe registraciji u EES-u u skladu s člankom 6.a može se dopustiti uporaba samoposlužnog sustava za provedbu graničnih kontrola ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) putna isprava sadržava elektronički medij za pohranu (čip), a vjerodostojnost i integritet podataka na čipu potvrđeni su primjenom potpunog lanca valjanih potvrda;

(b) putna isprava sadržava prikaz lica zabilježen na elektroničkom mediju za pohranu (čipu) kojem se može tehnički pristupiti samoposlužnim sustavom radi provjere identiteta nositelja putne isprave usporedbom prikaza lica zabilježenog na čipu s prikazom lica nositelja uživo; i

(c) osoba je već unesena ili prethodno unesena u EES-u.

2. Ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. ovog članka, granične kontrole pri ulasku predviđene člankom 8. stavkom 2. i člankom 8. stavkom 3. točkama (a) i (b) te granične kontrole pri izlasku predviđene člankom 8. stavkom 2. i člankom 8. stavkom 3. točkama (g) i (h) mogu se provesti samoposlužnim sustavom. Ako se provode sustavom automatizirane granične kontrole, granične kontrole pri izlasku uključuju kontrole predviđene člankom 8. stavkom 3. točkom (h).

U slučaju da se nekoj osobi odobri pristup nacionalnom programu olakšica koji je uspostavila država članica na temelju članka 8.d, granične kontrole provedene samoposlužnim sustavom pri ulasku mogu ne uključivati ispitivanje aspekata iz članka 8. stavka 3. točke (a) podtočaka iv. i v. kada ta osoba prelazi vanjske granice te države članice ili vanjske granice države članice koja je sklopila sporazum s državom članicom koja je odobrila pristup kako je navedeno u članku 8.d stavku 9.

3. Rezultati graničnih kontrola provedenih samoposlužnim sustavom dostupni su službeniku graničnog nadzora pri ulasku i izlasku. Taj službenik graničnog nadzora prati rezultate graničnih kontrola i, uzimajući u obzir te rezultate, odobrava ulazak ili izlazak ili, u protivnom, upućuje osobu na službenika graničnog nadzora koji provodi daljnje kontrole.

4. Predmetna osoba upućuje se na službenika graničnog nadzora na temelju stavka 3. u bilo kojoj od sljedećih situacija:

(a) ako nije ispunjen jedan od uvjeta iz stavka 1. ili više njih;

(b) ako se kontrolama pri ulasku ili izlasku predviđenima stavkom 2. otkrije da jedan od ili više uvjeta za ulazak ili izlazak nisu ispunjeni;

(c) ako se na temelju rezultata kontrola pri ulasku ili izlasku predviđenih stavkom 2. dovede u pitanje identitet osobe ili otkrije da se osoba smatra prijetnjom unutarnjoj sigurnosti, javnom poretku ili međunarodnim odnosima bilo koje od država članica ili javnom zdravlju;

(d) u slučaju sumnje;

(e) ako e-vrata nisu dostupna.

5. Uz situacije iz stavka 4., službenik graničnog nadzora koji nadzire prelazak granice može zbog drugih razloga odlučiti uputiti osobe koje se služe samoposlužnim sustavom na drugog službenika graničnog nadzora.

6. Osobama čiji prelazak granice podliježe registraciji u EES-u u skladu s člankom 6.a stavkom 1. i koje su se za provedbu graničnih kontrola služile samoposlužnim sustavom može se dopustiti uporaba e-vrata. Ako se upotrebljavaju e-vrata, odgovarajuća registracija bilješke o ulasku/izlasku i povezivanje te bilješke s odgovarajućim osobnim dosjeom u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2017/2226 provode se pri prelasku granice kroz e-vrata. Ako su e-vrata i samoposlužni sustav fizički odvojeni, identitet korisnika provjerava se na e-vratima kako bi se provjerilo je li osoba koja se služi e-vratima osoba koja se služila samoposlužnim sustavom. Provjera se provodi na temelju najmanje jednog biometrijskog identifikatora.

7. Ako uvjeti iz stavka 1. točke (a) ili (b) ovog članka ili obiju tih točaka nisu ispunjeni, dio graničnih kontrola pri ulasku na temelju članka 8. stavka 3. točaka (a) i (b) te dio graničnih kontrola pri izlasku na temelju članka 8. stavka 3. točaka (g) i (h) može se provesti samoposlužnim sustavom. Službenik graničnog nadzora može provesti samo provjere na temelju članka 8. stavka 3. točaka (a) i (b) te članka 8. stavka 3. točaka (g) i (h) koje se nisu mogle izvesti putem samoposlužnog sustava. Osim toga, službenik graničnog nadzora provjerava odgovara li putna isprava upotrijebljena u samoposlužnom sustavu onoj koju osoba koja se nalazi pred tim službenikom graničnog nadzora ima u svojem posjedu.

8. Samoposlužnim sustavima i e-vratima upravlja se pod nadzorom službenika graničnog nadzora koji je zadužen za otkrivanje svake neprimjerene, prijevarne ili neuobičajene uporabe samoposlužnog sustava, e-vrata ili obojeg.

9. Ovim se člankom ne dovodi u pitanje mogućnost da države članice omoguće primjenu samoposlužnih sustava, e-vrata, ili obojeg, za prelazak granice za građane Unije, građane države Europskog udruženja slobodne trgovine koja je članica Europskoga gospodarskog prostora, građane Švicarske i državljanke trećih zemalja čiji prelazak granice ne podliježe registraciji u EES-u.

Članak 8.c

Norme za sustave automatizirane granične kontrole

U mjeri u kojoj je to moguće, sustavi automatizirane granične kontrole projektiraju se na način da ih mogu upotrebljavati sve osobe osim djece mlađe od 12 godina. Projektiraju se također na način kojim se u potpunosti poštuje ljudsko dostojanstvo, posebno u slučajevima koji uključuju ranjive osobe. Ako se odluče za primjenu sustava automatizirane granične kontrole, države članice osiguravaju prisutnost dovoljnog broja osoblja koje može pružiti pomoć korisnicima takvih sustava.

Članak 8.d

Nacionalni programi olakšica

1. Svaka država članica može uspostaviti dobrovoljan program („nacionalni program olakšica”) kako bi državljanima trećih zemalja ili državljanima određene treće zemlje, koji nemaju pravo slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije, omogućila da se koriste olakšicama na temelju stavka 2. pri prelasku vanjske granice određene države članice.

2. Odstupajući od članka 8. stavka 3. točke (a), za državljanke trećih zemalja iz stavka 1. ovog članka kojima je odobren pristup nacionalnom programu olakšica, temeljite kontrole pri ulasku ne moraju uključivati ispitivanje aspekata iz članka 8. stavka 3. točke (a) podtočaka iv. i v. kada ti državljanke trećih zemalja prelaze vanjsku granicu države članice.

3. Država članica provodi prethodnu provjeru državljanke trećih zemalja koji su podnijeli zahtjev za sudjelovanje u nacionalnom programu olakšica kako bi posebno provjerila jesu li uvjeti iz stavka 4. ispunjeni.

Prethodnu provjeru takvih državljanke trećih zemalja provode službenici graničnog nadzora, tijela nadležna za vize kako su definirana u članku 4. točki 3. Uredbe (EZ) br. 767/2008 ili tijela nadležna za imigraciju kako su definirana u članku 3. stavku 1. točki 4. Uredbe (EU) 2017/2226.

4. Tijela iz stavka 3. određenoj osobi odobravaju pristup nacionalnom programu olakšica samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za ulazak iz članka 6. stavka 1.;

(b) putna isprava i, prema potrebi, viza, viza za dugotrajni boravak ili boravišna dozvola podnositelja zahtjeva valjane su i nisu lažne ili krivotvorene;

- (c) podnositelj zahtjeva dokazuje potrebu za čestim ili redovitim putovanjem ili opravdava namjeru čestog ili redovitog putovanja;
- (d) podnositelj zahtjeva dokazuje svoje poštenje i pouzdanost, posebno, ako je to primjenjivo, zakonitu upotrebu prethodnih viza ili viza s ograničenom prostornom valjanošću, svoju ekonomsku situaciju u matičnoj zemlji i svoju stvarnu namjeru da državno područje država članica napusti prije isteka razdoblja dopuštenog boravka. U skladu s člankom 25. Uredbe (EU) 2017/2226, tijela iz stavka 3. ovog članka imaju pristup EES-u kako bi provjerila je li podnositelj zahtjeva u prethodnim slučajevima premašio maksimalno trajanje dopuštenog boravka na državnom području država članica;
- (e) podnositelj zahtjeva opravdava svrhu i uvjete namjeravanih boravaka;
- (f) podnositelj zahtjeva posjeduje dostatna sredstva za uzdržavanje za vrijeme trajanja namjeravanih boravaka i za povratak u matičnu zemlju ili zemlju boravišta odnosno podnositelj zahtjeva može zakonito pribaviti takva sredstva;
- (g) ostvaren je uvid u podatke sustava SIS.

5. Prvi pristup nacionalnom programu olakšica odobrava se na najviše godinu dana. Pristup se može produljiti za najviše dodatnih pet godina ili do isteka valjanosti putne isprave ili eventualno izdanih viza za više ulazaka, viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola, koje god od navedenih razdoblja je kraće.

U slučaju produljenja država članica svake godine ponovno procjenjuje situaciju svakog državljanina treće zemlje kojem je odobren pristup nacionalnom programu olakšica te time osiguravaju, na temelju ažuriranih informacija, da taj državljanin treće zemlje i dalje ispunjava uvjete utvrđene u stavku 4. Ta ponovna procjena može se provoditi prilikom provedbe graničnih kontrola.

6. Temeljite kontrole pri ulasku na temelju članka 8. stavka 3. točaka (a) i (b) te temeljite kontrole pri izlasku na temelju članka 8. stavka 3. točke (g) obuhvaćaju i provjeru toga ima li državljanin treće zemlje valjani pristup nacionalnom programu olakšica.

Službenici graničnog nadzora mogu obaviti provjeru državljanina treće zemlje koji se koristi nacionalnim programom olakšica pri ulasku u skladu s člankom 8. stavkom 3. točkama (a) i (b) te pri izlasku u skladu s člankom 8. stavkom 3. točkom (g) bez elektroničke usporedbe biometrijskih podataka, nego usporedbom prikaza lica preuzetog s elektroničkog medija za pohranu (čipa) i prikaza lica iz osobnog dosjea iz EES-a tog državljanina treće zemlje s licem tog državljanina treće zemlje. Potpuna provjera provodi se nasumce i na temelju analize rizika.

7. Tijela iz stavka 3. odmah opozivaju pristup nacionalnom programu olakšica odobren državljaninu treće zemlje ako postane očito da uvjeti za odobrenje pristupa tom programu nisu bili ispunjeni ili više nisu ispunjeni.

8. Pri provjeri u skladu sa stavkom 3. toga ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete iz stavka 4. posebno se uzima u obzir procjena toga predstavlja li podnositelj zahtjeva rizik od nezakonitog useljavanja ili rizik za sigurnost bilo koje od država članica te namjerava li podnositelj zahtjeva napustiti državno područje država članica tijekom dopuštenog boravka.

Potrebna sredstva za uzdržavanje za namjeravane boravke procjenjuju se u skladu s trajanjem i svrhom predviđenog boravka odnosno predviđenih boravaka te s obzirom na prosječne cijene prehrane i smještaja u dotičnim državama članicama na temelju referentnih iznosa koje države članice utvrđuju u skladu s člankom 39. stavkom 1. točkom (c). Dokaz o dostatnim sredstvima za uzdržavanje može biti i dokaz o jamstvu, privatnom smještaju ili o obojem.

Razmatranje zahtjeva temelji se posebno na vjerodostojnosti i pouzdanosti priloženih isprava te na istinitosti i pouzdanosti izjava podnositelja zahtjeva. Ako država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva ima bilo kakvih sumnji u pogledu podnositelja zahtjeva, njegovih izjava ili priloženih popratnih isprava, prije donošenja odluke o zahtjevu može se savjetovati s drugim državama članicama.

9. Dvije države članice ili više njih koje su uspostavile svoj nacionalni program olakšica na temelju ovog članka mogu međusobno sklopiti sporazum kako bi osigurale da se korisnici njihovih nacionalnih programa olakšica mogu koristiti olakšicama priznatima drugim nacionalnim programom olakšica. Primjerak sporazuma dostavlja se Komisiji u roku od mjesec dana od sklapanja sporazuma.

10. Pri uspostavi nacionalnog programa olakšica države članice osiguravaju da njihov sustav koji upotrebljava program ispunjava norme zaštite podataka utvrđene u članku 43. Uredbe (EU) 2017/2226. Države članice provode odgovarajuću procjenu rizika u pogledu informacijske sigurnosti, a odgovornost za sigurnost mora biti jasna za svaki korak postupka.

11. Komisija do završetka treće godine primjene ovog članka Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja evaluaciju njegove provedbe. Na temelju te evaluacije Europski parlament ili Vijeće mogu pozvati Komisiju da predloži uspostavu programa Unije za državljane trećih zemalja koji često putuju i koji su prošli prethodnu provjeru.”.

6. Članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Čak i u slučaju popuštanja u režimu granične kontrole, službenik graničnog nadzora unosi podatke u EES u skladu s člankom 6.a. Ako se ne mogu unijeti elektronički, podaci se unose ručno.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Ako je tehnički nemoguće unijeti podatke u središnji sustav EES-a ili u slučaju kvara središnjeg sustava EES-a, primjenjuju se sve sljedeće odredbe:

i. odstupajući od članka 6.a ove Uredbe, podaci iz članaka od 16. do 20. Uredbe (EU) 2017/2226 privremeno se pohranjuju u nacionalno jedinstveno sučelje kako je definirano u članku 7. te uredbe. Ako to nije moguće, podaci se privremeno pohranjuju lokalno u elektroničkom obliku. U obama slučajevima podaci se unose u središnji sustav EES-a čim to postane tehnički moguće ili odmah nakon otklanjanja kvara. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere i raspoređuju potrebnu infrastrukturu, opremu i resurse kako bi osigurale da se takvo privremeno lokalno pohranjivanje može provesti u svakom trenutku i za svaki od njihovih graničnih prijelaza.

Ne dovodeći u pitanje obvezu provođenja graničnih kontrola u skladu s ovom Uredbom, u iznimnoj situaciji kada zbog tehničkih razloga unos podataka u središnji sustav EES-a i u nacionalno jedinstveno sučelje nije moguć i kada zbog tehničkih razloga nije moguće privremeno pohranjivati podatke lokalno u elektroničkom obliku, službenik graničnog nadzora ručno pohranjuje podatke o ulasku/izlasku u skladu s člancima od 16. do 20. Uredbe (EU) 2017/2226, uz iznimku biometrijskih podataka, te stavlja ulazni ili izlazni pečat u putnu ispravu državljanina treće zemlje. Ti se podaci unose u središnji sustav EES-a čim je to tehnički moguće.

Države članice obavješćuju Komisiju, u skladu s člankom 21. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2226, o otiskivanju pečata u putne isprave u slučaju iznimnih situacija navedenih u drugom podstavku ove točke;

ii. odstupajući od članka 8. stavka 3. točke (a) podtočke iii. i točke (g) podtočke iv. ove Uredbe, za državljane trećih zemalja koji su nositelji vize kako je navedeno u članku 6. stavku 1. točki (b), identitet nositelja vize provjerava se, ako je to tehnički moguće, izravnim ostvarivanjem uvida u VIS u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 767/2008.”.

7. U članku 10. umeću se sljedeći stavci:

„3.a Ako se odluče za primjenu e-vrata, samoposlužnih sustava ili sustava automatizirane granične kontrole, države članice upotrebljavaju znakove predviđene u Prilogu III. dijelu D za utvrđivanje odgovarajućih traka.

3.b Ako države članice odluče uspostaviti nacionalni program olakšica u skladu s člankom 8.d, mogu odlučiti upotrebljavati posebne trake za državljane trećih zemalja koji se koriste takvim nacionalnim programom olakšica. One upotrebljavaju znakove predviđene u Prilogu III. dijelu E kako bi utvrdile odgovarajuće trake.”.

8. Članak 11. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 11.

Otiskivanje pečata u putne isprave

1. Ako je to izričito predviđeno njezinim nacionalnim pravom, država članica može pri ulasku i izlasku otisnuti pečat u putne isprave državljanina trećih zemalja koji su nositelji boravišne dozvole ili vize za dugotrajni boravak koju je izdala ta država članica.

2. U putnu ispravu državljanina treće zemlje koji je nositelj Dokumenta o pojednostavljenom željezničkom tranzitu izdanog u skladu s Uredbom (EZ) br. 693/2003 otiskuje se pečat pri ulasku i izlasku. Nadalje, u putnu ispravu državljanina treće zemlje koji je nositelj valjanog Dokumenta o pojednostavljenom tranzitu izdanog u skladu s Uredbom (EZ) br. 693/2003, a nalazi se u željezničkom tranzitu i ne iskrcava se na državnom području države članice otiskuje se pečat pri ulasku i izlasku.

3. U putne isprave državljana trećih zemalja koji, na temelju nacionalnih viza za kratkotrajni boravak izdanih za jedan ulazak ili za dva ulaska, ulaze u državno područje države članice koja schengensku pravnu stečevinu još ne primjenjuje u cijelosti, ali upotrebljava EES, ili izlaze iz tog državnog područja, otiskuje se pečat prilikom ulaska i izlaska.

4. Praktični postupci za otiskivanje pečata navedeni su u Prilogu IV.”.

9. Članak 12. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 12.

Pretpostavka o ispunjavanju uvjeta o trajanju kratkotrajnog boravka

1. Ne dovodeći u pitanje članak 12.a, ako za državljanina treće zemlje koji se nalazi na državnom području države članice nije otvoren osobni dosje u EES-u ili ako bilješka o ulasku/izlasku tog državljanina treće zemlje ne sadržava datum izlaska nakon datuma isteka dopuštenog trajanja boravka, nadležna tijela mogu pretpostaviti da državljanin treće zemlje ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete koji se odnose na trajanje dopuštenog boravka na državnom području država članica.

2. Pretpostavka iz stavka 1. ovog članka ne primjenjuje se na državljanina treće zemlje koji u bilo kakvom obliku može predložiti vjerodostojan dokaz da ima pravo slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije ili da je nositelj boravišne dozvole ili vize za dugotrajni boravak. Kada je to relevantno, primjenjuje se članak 35. Uredbe (EU) 2017/2226.

3. Pretpostavka iz stavka 1. može se pobiti ako državljanin treće zemlje predloži vjerodostojan dokaz, u bilo kakvom obliku, kao što su putne karte ili dokaz o boravku izvan državnog područja država članica ili datum isteka prethodne boravišne dozvole odnosno vize za dugotrajni boravak, kojim može dokazati da se pridržavao uvjeta o trajanju kratkotrajnog boravka.

U slučaju pobijanja nadležna tijela otvaraju osobni dosje u EES-u ako je to potrebno ili u EES unose datum na koji je i mjesto gdje je državljanin treće zemlje prešao vanjsku granicu jedne od država članica ili unutarnju granicu države članice koja schengensku pravnu stečevinu još ne primjenjuje u cijelosti, ali upotrebljava EES u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) 2017/2226.

4. Ako pretpostavka navedena u stavku 1. ne bude pobijena, državljanin treće zemlje koji se nalazi na državnom području država članica može biti vraćen u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*).

Državljanin treće zemlje s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije može biti vraćen samo u skladu s Direktivom 2004/38/EZ.

(*) Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljanina trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).”.

10. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 12.a

Prijelazno razdoblje i prijelazne mjere

1. U razdoblju od 180 dana nakon početka rada EES-a, kako bi se pri ulasku i izlasku provjerilo jesu li osobe kojima je dopušten kratkotrajni boravak premašile maksimalno trajanje dopuštenog boravka i, kada je to relevantno, kako bi se pri ulasku provjerilo jesu li osobe premašile broj ulazaka dopuštenih na temelju vize za kratkotrajni boravak izdane za jedan ulazak ili za dva ulaska, službenici graničnog nadzora uzimaju u obzir boravke na državnom području država članica tijekom 180 dana prije ulaska ili izlaska tako da uz podatke o ulasku/izlasku zabilježene u EES-u kontroliraju i pečate u putnim ispravama.

2. Ako je osoba ušla na državno područje država članica prije početka rada EES-a i izašla iz njega nakon početka rada EES-a, pri izlasku se u EES-u otvara osobni dosje, a datum tog ulaska unosi se u bilješku o ulasku/izlasku u skladu s člankom 16. stavkom 2. Uredbe (EU) 2017/2226. Primjena ovog stavka nije ograničena na razdoblje od 180 dana nakon početka rada EES-a kako je navedeno u stavku 1. U slučaju nepodudaranja između datuma ulaznog pečata i podataka zabilježenih u EES-u prednost ima datum ulaznog pečata.”.

11. Članak 14. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Podaci o državljanima trećih zemalja kojima je odbijen ulazak radi kratkotrajnog boravka registriraju se u EES-u u skladu s člankom 6.a stavkom 2. ove Uredbe i člankom 18. Uredbe (EU) 2017/2226.”;

(b) u stavku 3. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ne dovodeći u pitanje odštetu dodijeljenu u skladu s nacionalnim pravom, dotični državljanin treće zemlje u slučaju okončanja žalbenog postupka rješenjem o neosnovanosti odluke o odbijanju ulaska ima pravo na ispravak podataka unesenih u EES-u, poništenog ulaznog pečata, ili obojog, i svih drugih poništenja ili dodataka koje je unijela država članica koja mu je odbila ulazak.”.

12. U članku 20. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) šefove država, šefove vlada i članove nacionalnih vlada te njihove supružnike u pratnji, kao i članove njihove službene delegacije, te vladare i druge visoke članove kraljevske obitelji;”.

13. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 42.a

Prijelazne mjere za države članice koje još ne upotrebljavaju EES

1. U putne isprave državljana trećih zemalja koji prelaze granice država članica iz članka 66. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/2226 sustavno se otiskuje pečat pri ulasku i izlasku.

U putne isprave državljana trećih zemalja iz članka 6.a stavka 1. točaka (b) i (c) ove Uredbe koji prelaze granice država članica iz članka 66. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/2226 pečat se otiskuje pri ulasku i izlasku.

Te se obveze otiskivanja pečata primjenjuju i kada je došlo do popuštanja u režimu granične kontrole u skladu s člankom 9. ove Uredbe.

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, pečat se ne stavlja u putne isprave državljana trećih zemalja iz članka 6.a stavka 3. točaka (a), (b) i (f), članka 6.a stavka 3. točke (g) podtočaka i., ii., iii. i vii. te članka 6.a stavka 3. točke (j).

3. Odredbe ove Uredbe koje se odnose na podatke o ulasku/izlasku zabilježene u EES-u i na nepostojanje takvih podataka u EES-u, a posebno članak 8. stavak 3. točka (a) podtočka iii.a. i točka (g) podtočka iv., članak 8.d stavak 4. točka (d) i članak 12., primjenjuju se mutatis mutandis na ulazne i izlazne pečate.

4. Ako se pretpostavka o ispunjavanju uvjeta koji se odnose na trajanje boravka pobije u skladu s člankom 12. stavkom 2., državljanin treće zemlje koji se nalazi na državnom području države članice koja još ne upotrebljava EES ima pravo zahtijevati da se u njegovu putnu ispravu unese datum na koji je i mjesto u kojem je prešao vanjsku granicu ili unutarnju granicu te države članice. Državljaninu treće zemlje može se također izdati obrazac prikazan u Prilogu VIII.

5. Primjenjuju se odredbe o otiskivanju pečata utvrđene u Prilogu IV.

6. Države članice iz članka 66. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/2226 otiskuju pečat u putne isprave državljana trećih zemalja kojima je ulazak radi kratkotrajnog boravka odbijen na njihovoj državnoj granici. Otiskivanje pečata provodi se u skladu sa specifikacijama utvrđenima u Prilogu V. dijelu A točki 1. podtočki (d).

7. Obveze otiskivanja pečata iz stavaka od 1. do 6. primjenjuju do datuma početka rada EES-a u dotičnoj državi članici.”.

14. Prilozi III., IV., V. i VII. mijenjaju se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

2. Ova Uredba primjenjuje se od datuma početka rada EES-a, kako ga odredi Komisija u skladu s člankom 66. Uredbe (EU) 2017/2226.

3. Odstupajući od stavka 2. ovog članka, ova se Uredba na one države članice iz članka 66. stavka 3. Uredbe (EU) 2017/2226 koje još ne upotrebljavaju EES primjenjuje od dana njihova povezivanja s EES-om u skladu s člankom 66. stavkom 3. te uredbe. Dok se ne povežu s EES-om na te države članice primjenjuju se prijelazne odredbe u vezi s otiskivanjem pečata u putne isprave utvrđene u članku 42.a Uredbe (EU) 2016/399.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. studenoga 2017.

Za Europski parlament

Predsjednik

A. TAJANI

Za Vijeće

Predsjednik

M. MAASIKAS

PRILOG

Prilozi Uredbi (EU) 2016/399 mijenjaju se kako slijedi:

1. U Prilogu III. dodaju se sljedeći dijelovi:

„DIO D

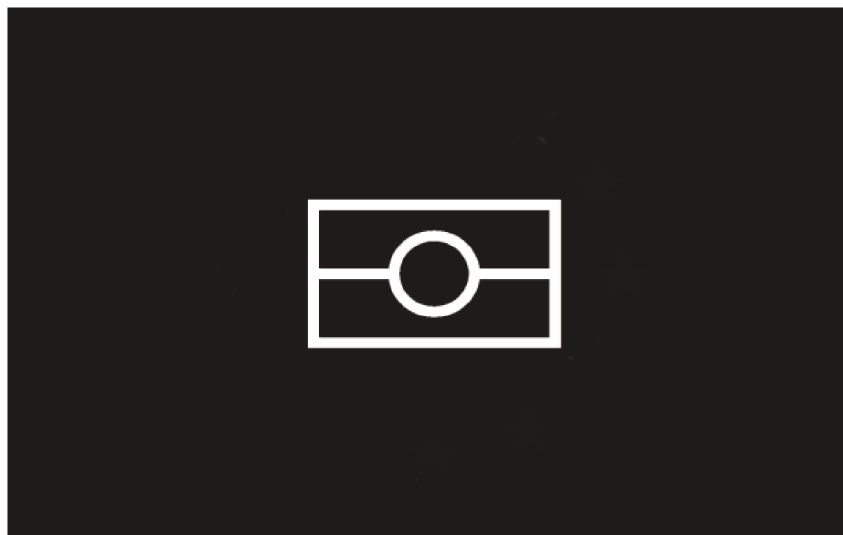
Dio D1: Trake automatizirane granične kontrole za građane EU-a, EGP-a i Švicarske

**EU / EEA / CH
DRŽAVLJANI**

Zvijezde nisu potrebne za Švicarsku, Lihtenštajn, Norvešku i Island.

Dio D2: Trake automatizirane granične kontrole za državljane trećih zemalja

DRŽAVLJANI
TREĆIH ZEMALJA

Dio D3: Trake automatizirane granične kontrole za sve putovnice

SVE PUTOVNICE

Dio E: Trake za registrirane putnike

REGISTRIRANI
PUTNICI

2. Prilog IV. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U putnu ispravu državljanina treće zemlje koji je nositelj Dokumenta o pojednostavljenom željezničkom tranzitu izdanog u skladu s Uredbom (EZ) br. 693/2003 otiskuje se pečat pri ulasku i izlasku. U putnu ispravu državljanina treće zemlje koji je nositelj valjanog Dokumenta o pojednostavljenom tranzitu izdanog u skladu s Uredbom (EZ) br. 693/2003, a nalazi se u željezničkom tranzitu i ne iskrcava se na državnom području države članice također se otiskuje pečat pri ulasku i izlasku. Usto, ako je to izričito predviđeno njezinim nacionalnim pravom, država članica može pri ulasku i izlasku otisnuti pečat u putnu ispravu državljanina treće zemlje koji je nositelj boravišne dozvole ili vize za dugotrajni boravak koje je izdala ta država članica u skladu s člankom 11. ove Uredbe.

U putnu ispravu državljanina treće zemlje koji, na temelju nacionalne vize za kratkotrajni boravak izdane za jedan ulazak ili za dva ulaska, ulazi u državno područje države članice koja schengensku pravnu stečevinu još ne primjenjuje u cijelosti, ali upotrebljava EES, ili izlazi iz tog državnog područja, otiskuje se pečat prilikom ulaska i izlaska.”;

(b) umeće se sljedeća točka:

„1.a Specifikacije tih pečata utvrđene su Odlukom Schengenskog izvršnog odbora SCH/COM-EX (94) 16 rev i SCH/Gem-Handb (93) 15 (POVJERLJIVO).”;

(c) umeće se sljedeća točka:

„2.a Pri ulasku i izlasku državljanina trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja vize i obvezi otiskivanja pečata pečat se otiskuje na stranicu suprotnu od one na koju je unesena viza. Međutim, ako se ta stranica ne može iskoristiti, pečat se otiskuje na sljedećoj stranici. Pečat se ne otiskuje u području koje se strojno očitava.”;

(d) točka 3. briše se;

3. Prilog V. mijenja se kako slijedi:

(a) dio A mijenja se kako slijedi:

i. točka 1. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) za državljane trećih zemalja kojima je odbijen ulazak radi kratkotrajnog boravka, u EES upisuje podatke o odbijanju ulaska u skladu s člankom 6.a stavkom 2. ove Uredbe i člankom 18. Uredbe (EU) 2017/2226;”;

ii. točka 1. podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) za državljane trećih zemalja čija se odbijanja ulaska ne upisuju u EES, otiskuje ulazni pečat u putovnicu poništavajući ga tako da ga prekriži neizbrisivom crnom tintom, a na desnoj strani, nasuprot njemu, također neizbrisivom tintom upisuje slovo (slova) koje odgovara razlogu (razlozima) odbijanja ulaska, čiji je popis naveden u standardnom obrascu za odbijanje ulaska prikazanom u dijelu B ovog Priloga. Osim toga, za te kategorije osoba službenik graničnog nadzora bilježi svako odbijanje ulaska u evidenciju ili popis navodeći identitet i državljanstvo dotičnog državljanina treće zemlje, podatke iz dokumenta kojim se državljaninu treće zemlje odobrava prelazak granice te razlog i datum odbijanja ulaska.”;

iii. u točki 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Praktični postupci za otiskivanje pečata navedeni su u Prilogu IV.”;

(b) u dijelu B standardni obrazac za odbijanje ulaska na granici mijenja se kako slijedi:

i. iza slova (l) dodaje se sljedeći tekst:

„(l) odbio je pružiti biometrijske podatke ako su bili zatraženi

za otvaranje osobnog dosjea u sustavu ulaska/izlaska

kako bi se obavila granična kontrola.”;

ii. u odjeljku pod nazivom „Napomene” ispod riječi „Napomene” dodaje se sljedeći tekst:

„ (označava službenik graničnog nadzora ako su podaci pohranjeni u sustavu ulaska/izlaska)

Dotična osoba obavještuje se da se njezini osobni podaci i informacije o ovom odbijanju ulaska upisuju u sustav ulaska/izlaska u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2017/2226.

U skladu s člankom 52. Uredbe (EU) 2017/2226 dotična osoba ima pravo dobiti podatke koji se na nju odnose i koji su zabilježeni u sustavu ulaska/izlaska te može zatražiti da se isprave netočni podaci koji se na nju odnose te da se izbrišu nezakonito zabilježeni podaci.”;

4. u Prilogu VII. točka 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Šefovi država, šefovi vlada i članovi nacionalnih vlada te njihovi supružnici u pratnji, kao i članovi njihove službene delegacije, te vladari i drugi visoki članovi kraljevske obitelji

Odstupajući od članka 6. i od članaka od 8. do 14., šefovi država, šefovi vlada i članovi nacionalnih vlada te njihovi supružnici u pratnji, kao i članovi njihove službene delegacije, te vladari i drugi visoki članovi kraljevske obitelji, koje su vlade država članica ili međunarodne organizacije pozvale zbog službenih razloga i čiji su dolazak i odlazak službeno najavljeni diplomatskim kanalima, ne podliježu graničnim kontrolama.”.
